

Številka: 383/2007-MS
Datum: 26.4.2007

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Župančičeva 3
1000 Ljubljana

Dr. Lovro Šturm, minister

Dimičeva ulica 13, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
f: +386 1 58 98 219
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Številka TRR: SI56 0313 8100 0518 803

ZADEVA: Predlog Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (delovno besedilo z dne 8.3.2007)

Spoštovani g. minister !

Najprej se zahvaljujemo Vam in vašemu ministrstvu, da ste nam dali možnost sodelovanja, ter nam skladno z našo prošnjo posredovali v razpravo in pripombe **Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju** (delovno besedilo z dne 8. marec 2007, v nadaljevanju: Zakon).

V okviru Trgovinske zbornice Slovenije navedeno področje strokovno in delovno pokriva **Komisija za davčno, finančno in računovodsko področje** (v nadaljevanju: Komisija), v kateri sodelujejo predstavniki iz trgovskih podjetij iz navedenih vsebinskih področij. V okviru Komisije smo v tem, glede na obsežnost in kompleksnost zakona, zelo kratkem času opravili kroženje besedila predloga Zakona ter na ta način pridobili vsebinske predloge in vprašanja, ki jih navajamo v nadaljevanju in za katera predlagamo, da jih vaše ministrstvo prouči in upošteva pri pripravi končnega besedila Zakona.

Splošna ugotovitev:

Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (delovno besedilo z dne 08.03.2007) je obsežen in kompleksen zakon, glede na to, da se z enim predpisom ureja področje, ki je bilo do sedaj zakonsko regulirano z več posameznimi zakoni. Kljub obsežnosti predloga zakona, je možna prva ugotovitev, da so vsa področja oz. postopki v njem opredeljeni natančneje, kot pa je to sedaj v še veljavnih predpisih, s posameznimi določili pa so regulirane pomanjkljivosti sedanjih predpisov, ki so se pokazali v praksi, kot npr. imenovanje upniškega odbora v postopku prisilne poravnave, dokončanje poslov in nadaljevanje proizvodnje v stečajnem postopku, itd..

Konkretna vprašanja, izpostavljene problematike, predlogi in pripombe:

1. V skladu z starim zakonom ZPPSL 1. odstavkom 125 člena smo morali zneske plačil, ki smo jih prejeli po asignaciji, verižni kompenzaciji ali cesiji vrniti v stečajno maso, ker smo prejeli izpolnitev svoje terjatve na način, ki ni običajen. V našem plačilnem sistemu so vsi ti načini plačevanja povsem običajni. Saj celo AJPES nudi storitev večstranskega pobotanja obveznosti in terjatev.
2. V skladu z navedbami v točki 1 smo morali vrniti plačila povečana za zamudne obresti v stečajno maso, prijaviteli pa smo lahko v stečaj samo glavnico.
3. Problematično je tudi, da lahko stečajni upravitelj izpodbija dejanja pod točko 1 v zadnjem letu pred stečajem. Glede na plačilno nedisciplino (podatki AJPES) ima izjemno veliko število podjetij likvidnostne težave in če bi vsi dosledno upoštevali določila ZFPP, bi velika

večina morala prenehati s poslovanjem in plačevanjem oz. bi se nam bistveno zmanjšal potencial kupcev.

4. V prijavi tožbenega zahtevka sodišča ne upoštevajo stroškov, ki smo jih imeli v postopku izterjave terjatev z detektivi, kot priznani pravdni strošek. Upoštevajo le dokumentirane stroške za odvetnike.
5. Glasovanje na prisilni poravnavi: po starem zakonu je imel kreditodajalec, ki je spremenil kredit v lastniški delež izjemno veliko glasovalnih pravic. Tako, da so podjetja na ta način lahko dosegla soglasje za prisilno poravnavo, po potrditvi prisilne poravnave pa nihče ni več spremljal ali je lastnik ta sredstva črpal iz podjetja na kakšen drug način.
6. Že do sedaj je zakon omogočal upnikom veliko besede, vendar se upniki običajno ukvarjajo s svojimi posli in nimajo časa oziroma možnosti za nadzorovanje poslovanja poslovnih partnerjev, zato bi morale sodišče ali kdo drug vršiti to funkcijo.
7. Pojavlja se nam še ena dilema, ki pa je mogoče že urejena z drugimi zakoni ali pa bi jo uredili s tem zakonom: ustanovitelj družbe, ki je svoje podjetje spravil v stečaj ali prisilno poravnavo, ne bi smel ustanoviti novega podjetja.
8. Gledano s stališča vsakega posameznega subjekta, ki je kakorkoli udeležen v postopkih, ki jih ureja predlog zakona, je možno na posamezna določila dati vrsto pripomb, saj so npr. interesi upnikov povsem drugačni od interesov dolžnikov. Glede na to, da je predlagatelj pri oblikovanju načel in pglavitnih rešitev v predlogu zakona upošteval UNCITRAL – ove zakonodajne smernice, ki priporočajo pravno ureditev postopkov zaradi insolventnosti, na osnovi pravnih standardov, ki upoštevajo interese vseh prizadetih subjektov v teh postopkih se zdi smiselno predlog zakona obravnavati predvsem s stališča določenosti pravnih norm in ravnanj oz. postopkov, zaradi doseganja želenih pravnih standardov. Izhajajoč iz tega stališča menimo, bi bilo potrebno:
 - v pododdelku 5.9.4.: Razdelitev posebne razdelitvene mase, v zvezi z 222. členom predloga zakona, ki v tretjem odstavku določa, da je posebna razdelitvena masa denarno dobroimetje, nastalo z unovčenjem posebne stečajne mase, zmanjšano za stroške v zvezi s tem unovčenjem, izrecno določiti, ali se v teh stroških upošteva tudi sorazmeren del stroška upravitelja. Namreč v praksi se že sedaj postavlja vprašanje, kateri so stroški v zvezi z unovčenjem posebne stečajne mase. Na primer, ali se pri prodaji nepremičnine, na kateri je vpisana zastavna pravica upnika, ki mu je bila s tem priznana ločitvena pravica, od dosežene kupnine odštejejo le stroški davka na promet nepremičnin, stroški objave poziva za javno dražbo, ipd., ali tudi sorazmerni del nagrade stečajnega upravitelja. Namreč stroški upravitelja so tekoči stroški stečajnega postopka, ki se upoštevajo pri splošni razdelitveni masi (drugi odstavek 222. člena), kar bi bilo mogoče razumeti, da stroški upravitelja bremenijo le splošno, ne pa tudi posebne mase, kar pa menimo, da tudi ob upoštevanju, da gre za privilegirano terjatev, ni upravičeno. V vsakem primeru bi bilo bolje, da bi predlog zakona določneje opredelil »stroške v zvezi z unovčenjem posebne stečajne mase«;
 - v predlogu zakona vnesti določila o zaposlenih pri pravnih osebah in podjetnikih. Predlog zakona v ničemer ne opredeljuje pravnih posledic začetka stečajnega postopka na pogodbe o zaposlitvi delavcev stečajnega dolžnika. To pomeni, da se za to področje uporabljajo določila Zakona o delovnih razmerjih – v nadaljnjem besedilu: »ZDR«, kar je veljalo od njegovega sprejetja. 103. člen ZDR določa, da lahko stečajni upravitelj s 15 dnevnim odpovednim rokom odpove pogodbo o zaposlitvi zaposlenim delavcem. Zavod za zaposlovanje stoji na stališču, da je potrebno upoštevati 15 dnevni odpovedni rok, kar pomeni, da se zaposleni pred tem rokom ne morejo prijaviti na Zavod za zaposlovanje za primer brezposelnosti. Takšna rešitev pa je povsem neživljenjska, saj se v praksi pokaže, da delavci stečajnega dolžnika pred začetkom stečajnega postopka, zaradi finančnih težav niso prejeli plač, kar pomeni, da tudi takoj po začetku stečajnega postopka ni stečajne mase, iz katere bi bilo delavcem mogoče izplačati plače. S tem pa se samo povečuje njihova socialna ogroženost, zato so delavci

zainteresirani, da svoje pravice za primer brezposelnosti lahko čim hitreje uveljavljajo. Glede na to, da tudi predlog zakona predvideva stroge pogoje tako za dokončanje poslov, kot za nadaljevanje proizvodnje v stečajnem postopku, je veliko bolj sprejemljiva rešitev, ki jo je poznal še prejšnji Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, ko je določal, da z dnem začetka stečajnega postopka prenehajo delovna razmerja dolžnikovih delavcev. To je pomenilo, da so se z dnem začetka stečajnega postopka, vsi delavci lahko prijavi na zavod za zaposlovanje, stečajni upravitelj pa je glede na potrebe in predvsem možnosti stečajne mase, s posameznimi delavci stečajnega dolžnika sklenil nove pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Menimo, da bi takšna rešitev v predlogu zakona, kot lex specialis do ZDR, bila bolj sprejemljiva, kot pa sedanja ureditev.

9. Pomembno in pametno se zdi, da dolžnik ni več prost pri vlaganju predloga za začetek postopka prisilne poravnave, kot je bil do sedaj, ampak, enkrat, ko ga vloži, ga ne more več kar enostavno umakniti, saj predlog zakona predvideva (na grobo), da ga lahko umakne le, če dokaže, da je postal plačilno sposoben in solventen, sicer sodišče začne po uradni dolžnosti stečajni postopek in to tudi v primeru, če dolžnik ne založi predujma. Predlog zakona je namreč uvedel rešitev, da predlog dolžnika za začetek postopka prisilne poravnave že po samem zakonu podrejeno vsebuje tudi predlog za začetek stečajnega postopka in s tem slednjim predlogom dolžnik ne more razpolagati. Torej, tudi če dolžnik umakne predlog za PP, ostane vložen predlog za začetek stečajnega postopka.
10. Dobra je tudi rešitev, da sodišče takoj, ko prejme predlog za PP oziroma najkasneje v roku 8 dni objavi predlog za začetek postopka PP, tako, da smo upniki že v tej fazi seznanjeni, da se "nekaj dogaja" z dolžnikom.
11. Morda se zdi v praksi težko izvedljiv člen 168, in sicer 3. in 4. točka - ko govori o stopnji verjetnosti nižji od 50% - kako se bo ta stopnja dokazovala?
12. Ni zaslediti določbe o možnosti konverzije terjatev, ki so nastale po začetku PP in da imajo ti upniki višji faktor pri glasovanju kot je bilo to sedaj (sedanji zakon člen 43/5 in člen 56/29) - dobro je, v kolikor tega v novi ureditvi ni, če pa je tak način predviden tudi v predlagani ureditvi, pa menimo, da bi morala biti konverzija možna le ob soglasju obstoječih upnikov.
13. Predlog 19. člen - ločitvena pravica - v zvezi z določbo 3. odstavka 209. člena - a to pomeni, da se bo vrednost zastavljenega premoženja, npr. nepremičnine, ugotavljala že ob prijavi terjatve (prijava ločitvenega upnika sicer ni potrebna) ali se bo to ugotavljalo (le) naknadno v primeru prodaje premoženja in poplačilom ločitvenega upnika iz prodanega premoženja (kot je to v stečajnem postopku): problem, ki ga vidimo je namreč ta: predlog zakona namreč določa, da učinkuje PP tudi na terjatve krite z ločitveno pravico, ki pa zaradi prenizke vrednosti zastavljenega premoženja iz prodanega premoženja niso poplačane v celoti; ne glede na čas, kdaj se bo nepremičnina prodajala npr. morda tudi 4 leta po PP -bo razlika, ki ne bo krita iz kupnine, podvržena PP to je npr. 20% !?
14. Kot je določeno v ZPPSL procesna funkcija upniškega odbora v PP preneha s potrditvijo PP. Smiselna bi bila ureditev, ki bi UO dala pooblastila o nadzoru nad dolžnikom vse do izpolnitve oziroma do roka izpolnitve obveznosti po sklepu o PP.
15. Izpodbijanje pravnih dejanj v stečaju 264. člen in naslednji - obdobje izpodbojnosti je daljše ? - prej eno leto - sedaj "od začetka zadnjih dvanajstih mesecev pred uvedbo stečajnega postopka do začetka stečajnega postopka" - ali ta dikcija še vedno pomeni 12 mesecev, ali pa " od začetka zadnjih..." pomeni npr. začetek ST je 20. marec 2006 in bi obdobje izpodbojnosti bilo od začetka dvanajstih mesecev...to je od 1. marca 2005? Vljudno prosimo za pojasnilo navedenega primera.
16. V zvezi s členom 267, ki navaja, da niso izpodbojna dejanja, če gre za "prakso" ki obstaja med partnerjema, vljudno prosimo za pojasnilo ali so tu krite tudi asignacije?

Ob zaključku našega dopisa podajamo predlog in vabilo vašemu ministrstvu, da se udeležite ene od naslednjih sej naše Komisije za davčno, finančno in računovodsko področje, v okviru katere bi opravili kratko predstavitev predloga zakona s poudarki na izpostavljenih temah ter predvidenih rešitvah v okviru novega zakona.

V zvezi z našim vabilom **vas vljudno prosimo za vašo potrditev**. Kontaktna oseba glede koordinacije datuma: Marjanca Simsič, višja svetovalka TZS, tel: 01/58-98-215, 041/274-323; marjanca.simsic@tzslo.si

Lepo vas pozdravljamo in upamo, da bodo navedene vsebine, ki smo jih izpostavili v našem dopisu pripomogle k pripravi še kvalitetnejše zakonodaje na tem področju.

S spoštovanjem,

Marjanca Simsič
Višja svetovalka

Nevenka Šubelj
Predsednica Komisije za
davčno, finančno in
računovodsko področje

Mag. Viktor Vauhnik
Izvršni direktor TZS

V vednost:

- dr. Šime Ivanjko, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta
- g. Bojan Papič, predsednik TZS
- Upravni odbor TZS
- mag. Zlatko Zupanc, v.d. direktorja Direktorata za notranji trg